

E L Ő T E R J E S Z T É S	
Előterjesztő:	Szentei Tamás, a Kulturális Osztály vezetője
Tárgy:	A Borsos Miklós által készített Napozó férfi és a Medgyessy Ferenc által készített Napozó nő elnevezésű köztéri szobrok közterületen történő elhelyezése
Iktatószám:	KULT-9316/2023
Ügyintéző:	Szoboszlai Lilla
Feladatot jelent:	Pacza Gergely, a Városfejlesztési Főosztály vezetője részére
Véleményező bizottságok:	Kulturális és Oktatási Bizottság Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	OMSZI Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Törvényességi véleményezés ideje:	2023. június 13.
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Csomós Andrea

Mellékletek:	
	Az előterjesztés 1. melléklete
	Az előterjesztés 2. melléklete
	Az előterjesztés 3. melléklete

Tisztelt Közgyűlés!

Az Építési és Beruházási Minisztérium (jelenleg már Építési és Közlekedési Minisztérium) közvetítésével a Biggeorge 4. Ingatlanfejlesztő Ingatlanbefektetési Alap (nyilvántartási száma: 1211-11, a továbbiakban: Alap) nevében a Biggeorge Alapkezelő Zrt. (székhelye: 1023 Budapest, Lajos utca 28-32., cégjegyzékszám: 01-10-045316) képviselői azzal keresték meg Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatát (a továbbiakban: Önkormányzat), hogy az Alap tulajdonában lévő, két védett köztéri szobrot az Önkormányzatnak szeretnék adományozni, amennyiben az Önkormányzat biztosítja azok méltó elhelyezését.

A Borsos Miklós szobrászművész által készített Napozó férfi és a Medgyessy Ferenc szobrászművész által megformált Napozó nő elnevezésű műtárgyakkal (az előterjesztés 1. és 2. melléklete) kapcsolatban a tulajdonos a művek szállítását és elhelyezését, valamint gondozását, esetleges restaurálását kérte az Önkormányzattól.

A debreceni megkeresés nem véletlen, hiszen a felajánlott két szobor közül az egyik Medgyessy Ferenc munkája, akinek képzőművészeti hagyatékát a Magyar Nemzeti Galéria mellett a Déri Múzeum is őrzi. Medgyessy köztéri művészete olyannyira jelen van a városban, hogy az elhelyezni kívánt Napozó nő című szobor másik példánya 1982 óta – az egykori Nagyerdei Strand – a mai Aquaticum Strand területén áll.

A másik alkotást a 20. századi figurális szobrászat – Medgyessy mellett – legismertebb alkotója, Borsos Miklós készítette. Gyakorlatilag ez az egyetlen, ilyen tematikájú szobor, amit kivitelezett. A Napozó férfi tehát egyedi, ami a műnek különleges helyet biztosít a Borsos-életműben.

A Napozó férfi (műtárgy-nyilvántartási azonosító: 313052) és a Napozó nő (műtárgy-nyilvántartási azonosító: 205365) elnevezésű művészeti alkotásokat a Kulturális Javak Bizottsága védett tárgye gyűjtéssé (gyűjtemény-nyilvántartási azonosító: 300091) nyilvánította, kivételes kulturális jelentőségüket együttesen őrzik. Mindkét alkotás 1955-ben készült, faragott kőszobor, a Napozó férfi magassága 184 cm, hosszúsága 236 cm, mélysége 95 cm, talapzatán „Borsos M.” felirattal, a Napozó nő magassága 174 cm, hosszúsága 245 cm, mélysége 96 cm, talapzatán „Medgyessy 1955” felirattal.

Az Önkormányzat vagyonáról szóló 24/2013. (V. 30.) önkormányzati rendelet 11. §-a alapján az önkormányzati vagyon szerzése a polgármester hatáskörébe tartozik. A polgármester a 84/2023. (I. 26.) PM határozattal döntött a védett tárgye gyűjtés ellenérték megfizetése nélkül történő megszerzéséről. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 51. § (1) bekezdése alapján védetté nyilvánított kulturális javak tulajdonjogát csak írásbeli szerződéssel lehet átruházni. A szobrokra vonatkozó adományozási szerződést a felek 2023. február 14. napján írták alá.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 8. pontja szerint a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe tartozik a köztéri szobor állítása.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Htv.) 109. § (1) bekezdése értelmében művészeti alkotás **közterületen való elhelyezéséről az önkormányzat képviselő-testülete dönt** és gondoskodik fenntartásáról, felújításáról.

A két szobor elhelyezésével kapcsolatban az Önkormányzat több szakértő véleményét is kikérte, és közreműködésükkel több helyszíni bejárást is tartott. Győrfi Lajos szobrászművész műtárgyvédelmi szempontból nem tartotta megfelelőnek a művek nagyerdei, erdős-fás környezetben történő elhelyezését, mert a mészkő a lomb okozta környezeti hatásokra érzékeny. Ezért alternatív megoldásként Kovács Péter építész és Gábor István főépítész a Borsos-villa gondozott, füves környezetét javasolta. A mintegy 500 m² egybefüggő, napos, délnyugati tájolású, néhány fenyővel árnyékolt területen lévő domb oldalán a zöldfelülettel egy szinten, egy-egy betonlapra helyezve, egymástól mintegy 10 méterre kerülnének a fekvő figurák. A betonalap köré kirakott bazaltkockák biztosítanák a terület biztonságos gépi fűnyírását.

A Borsos-villa melletti zöldterület ideális környezet lehet a két szobor végleges felállítására az előterjesztés 3. melléklete szerint. A Debrecen belterület 20182/1 helyrajzi számú, kivett zöldterület megnevezésű ingatlan az Önkormányzat tulajdonát képezi.

A Htv. 109. § (2) bekezdése szerint a döntéshez *a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni*. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata az OMSZI Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot kérte fel a szakvélemény elkészítésére. A szakvélemény elkészítésének határideje 2023. június 20. napja. A szakvélemény megtekinthető lesz DMJV Polgármesteri Hivatalának Kulturális Osztályán (Debrecen, Kálvin tér 11., 116. sz. iroda).

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése

a Kulturális Osztály vezetőjének előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 8. pontja, valamint az 1991. évi XX. törvény 109. § (1) és (2) bekezdése alapján, az OMSZI Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság véleményére figyelemmel

1./ úgy dönt, hogy a Borsos Miklós szobrászművész által készített Napozó férfi és a Medgyessy Ferenc szobrászművész által készített Napozó nő elnevezésű védett köztéri szobrokat a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonát képező, Debrecen belterület 20182/1 hrsz-ú, természetben a Borsos-villa melletti parkosított közterületen helyezi el.

2./ Felkéri a Városfejlesztési Főosztály vezetőjét, hogy a szobor közterületi elhelyezéséhez szükséges intézkedéseket tegye meg.

Határidő: azonnal

Felelős: Városfejlesztési Főosztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása minősített többséget igényel.

Debrecen, 2023. június 15.

Szentei Tamás
osztályvezető